

litiky je možno jen s přihlédnutím k politickým a hospodářským změnám objektu — tj. samotných socialistických států. Kolokvium proto upozornilo i na nutnost zabývat se systematicky také výzkumem protipólu těchto studií: „západní“ politikou ČSSR, případně dalších socialistických zemí.

Teprve v této komplexnosti zkoumaný

a k vědeckým diskusím předkládaný obraz vývoje může být nejlepší pomocí k tomu, nereeagovat v praxi většinou jen na to, co se v politice kapitalistických států již realizuje, ale poskytovat s dostatečným náskokem dostatek návodů pro vlastní akceschopnou a nápaditou evropskou politiku. Zdá se, že zmíněné kolokvium bylo jedním z prvních milníků na této cestě.

A. M.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE AFRIKANISTŮ SOCIALISTICKÝCH ZEMÍ

Ve dnech 4.—5. května 1967 se konala v pražském Ústavu pro mezinárodní politiku a ekonomii mezinárodní porada představitelů center afrikanistiky evropských socialistických zemí a Mongolské lidové republiky, jejímž cílem bylo prohloubení vzájemné spolupráce a rozšíření osobních vědeckých kontaktů.*)

Úvodní projev pronesl předseda konference dr. Antonín Šnejdárek. Po rozboru současné politické a ekonomické problematiky Afriky se zabýval úkoly, které nyní stojí před afrikanistickým výzkumem v socialistických zemích v zájmu hlubšího poznání Afriky. V této souvislosti předložil řadu konkrétních návrhů na těsnější spolupráci afrikanistů socialistických zemí (například pravidelné organizování schůzek afrikanistů socialistických zemí postupně v dalších zemích, pořádání vědeckých afrikanistických konferencí, výměnné studijní pobyty vědeckých a odborných pracovníků, vzájemná výměna vědeckých knih, časopisů, informací, výzkumných plánů, statí podle přání druhé strany aj.). Československé návrhy se setkaly s jednomyslným souhlasem všech účastníků porady.

Rovněž s velkým zájmem byl přijat projev vedoucího sovětské delegace prof. V. G. Solodovnikova. Sověští soudruzi

*] Porady se zúčastnili vedoucí představitelé afrikanistiky z SSSR [člen-korespondent Akademie věd SSSR, prof. Vasilij Grigorjevič Solodovnikov, ředitel Institutu Afriky v Moskvě; vedoucí vědecký pracovník téhož ústavu dr. Georgij Aleksandrovič Njersesov], z Bulharské lidové republiky [člen-korespondent Bulharské akademie věd, prof. Todor Vladigerov, náměstek ředitele Ekonomického ústavu BAN v Sofii; vědecký pracovník téhož

ústavu Dr. Eduard Malčasjan], ze Socialistické federativní republiky Jugoslávie [Jokica Hadži Vasileva, vedoucí oddělení rozvojových zemí v Institutu za izučavanje radničkog pokreta v Bělehradě; prof. dr. Jura Medarić, ředitel Institutu za proučavanje Afrike v Záhřebu], z Maďarské lidové republiky [vědečtí pracovníci Afro-Asiatické Kutató Központ při Maďarské akademii věd dr. Gézáné Hosszú a dr. Péter Mándi], z Mongolské lidové republiky [vedoucí odboru MZV P. Cerencogol; vedoucí africko-asijského oddělení Akademie věd MoLR S. Avarzed], z Německé demokratické republiky [dr. Hartmut Schilling, náměstek předsedy Zentralrat für Asien-, Afrika- und Lateinamerika-Wissenschaften v NDR v Berlíně; dr. Christian Mährdel, zástupce vedoucího historického oddělení Afrického ústavu University Karla Marxe v Lipsku], z Polské lidové republiky [doc. dr. Jerzy Prokopczuk, vedoucí afrického oddělení v Polském Institutu Spraw Międzynarodowych ve Varšavě; prof. Stefan Strelcyn, ředitel Studium Afrykanistyczne na varšavské universitě] a z Rumunské socialistické republiky [vědečtí pracovníci bukureštského Institutul de cercetari economice dr. Maria Desmireanu a dr. Alexandru D. Albu].

Delegaci čs. afrikanistů vedl ředitel ÚMPE dr. Antonín Šnejdárek, který předsedal konferenci po oba dny. Jejímí dalšími členy byli vědečtí pracovníci ÚMPE doc. dr. Alexandr Ort, CSc., dr. Jiří Štěpanovský, CSc., a prom. hist. Josef Poláček, pracovníci mezinárodního oddělení ÚV KSČ dr. Miloslav Novotný a dr. Zdeněk Klíma, vědecký pracovník Vysoké školy politické při ÚV KSČ dr. Václav Opluštil, CSc., vedoucí oddělení afrických zemí Orientálního ústavu ČSAV a předseda čs. afrikanistické komise dr. Ivan Hrbek CSc., vědecká pracovnice Kabinetu orientalistiky SAV dr. Viera Pawliková a vědecký pracovník Ekonomického ústavu SAV ing. František Brunner.

nabídlí afrikanistům ostatních socialistických zemí sborníkovou publikaci jejich prací v SSSR. V nejbližší době vyjde sborník polských afrikanistů. Kladně byl přijat i další sovětský návrh, aby se vytvořilo společně vědecké dílo v oblasti afrikanistiky. Institut Afriky AV SSSR v Moskvě poskytne afrikanistům ostatních socialistických zemí k dispozici afrikanistickou ročenku, jež bude od tohoto roku vydávána moskevským ústavem v angličtině a francouzštině, a rotaprintovanou informační příručku o výzkumných centrech afrikanistiky na Západě. Maďarští afrikanisté se přihlásili k uspořádání příští afrikanistické koordinační porady zúčastněných zemí v r. 1968 v Budapešti a kromě toho navrhli svolání

mezinárodní afrikanistické vědecké konference o ekonomické a sociální problematice současné Afriky rovněž v příštím roce do Budapešti. Této konferenci by se kromě odborníků z evropských socialistických zemí a Mongolské lidové republiky zúčastnili též marxističtí afrikanisté ze západní Evropy a Afriky. Oba maďarské návrhy byly přijaty.

Na poradě byly dále prodiskutovány otázky související s přípravou světového afrikanistického kongresu v Dakaru v prosinci 1967.

Charakteristickým rysem afrikanistické porady byla věcnost a všeobecný realismus tváří v tvář úkolům, jež stojí před marxisticko-leninským výzkumem současné Afriky. *Josef Poláček*

XI. SVĚTOVÁ KONFERENCE SPOLEČNOSTI PRO MEZINÁRODNÍ ROZVOJ

Společnost pro mezinárodní rozvoj (Society for International Development-SID) je institucí v ČSSR poměrně málo známou, ačkoliv sdružuje v současné době na 6 000 individuálních a několik desítek kolektivních členů téměř ze všech zemí světa. Většina členů pochází ze Spojených států amerických, kde byla Společnost založena a kde má též své sídlo. Účel Společnosti — podpora mezinárodní výměny názorů, myšlenek a zkušeností v základních problémech ekonomického a sociálního vývoje společnosti — přitahuje stále větší počet osob, takže se dnes na činnosti SID podílejí již tisíce odborníků ze západoevropských a rozvojových zemí. Ze socialistických zemí je v SID zastoupeno pouze Československo třemi členy. Na svých zasedáních umožňuje SID účast i nečlenům.

IX. světová konference byla první světovou konferencí SID, která se konala mimo území USA, což samo o sobě svědčí o rostoucím počtu a vlivu evropských členů Společnosti. Konference byla svolána na dny 7. — 11. 6. 1967 do Milána. Neobyčejně vysoká účast — na 450 osob ze 42 zemí — vtiskla Konferenci mezinárodní ráz a její význam byl podtržen účastí předních badatelů, universitních profesorů, známých ekonomů, politiků i diplomatů. Hlavním tématem Konference

byla *Technická spolupráce s rozvojovými zeměmi*.

Z ČSSR se zúčastnili IX. Světové konference SID ing. Josef Adámek ze Státní plánovací komise, Ernest Freistadt z Ekonomického ústavu SAV v Bratislavě, Zdeněk Švejnar a Arnošt Tauber z ÚMPE a prof. Jan Tauber z Vysoké školy zemědělské v Praze.

Pro celkovou atmosféru bylo příznačné, že všichni řečníci — i představitelé zemí NATO — se vyslovili pro snížení zbrojení a pro uvolnění taktó získaných prostředků na technickou pomoc a ekonomický rozvoj. Vysokou odborností se vyznačoval zejména referát vedoucího odboru OECD pro plánování technické pomoci E. Parsonse, který se zabýval hlavně metodickými otázkami daného tématu, a projev I. H. Abdelrahmana, ředitele UNIDO, jenž poukázal na nedostatečnost a relativní neúčinnost poskytované technické pomoci rozvojovým zemím.

Těžiště jednání konference bylo ve skupinách, pro jejichž práci připravili příslušní zpravodajové základní dokumenty, které však nebyly účastníkům předem zaslány. V pracovní skupině průmysl a technologie se diskutovalo především o výběru techniky. K tomuto tématu vystoupil i čs. účastník Z. Švejnar. V pracovní skupině zemědělství se zaměřila diskuse